

တၢ်ဒိတၢ်ဆဲး COVID-19 ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ်

ကသံၣ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ် ဒူးန့ၣ်လၢကသံၣ်ဒိသဒါလၢတၢ်မၤအီၤန့ၣ်အီၤသ့ခဲလၢတဖၣ် အဒိသဒါ COVID-19 တၢ်ဆါသ့ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

Johnson & Johnson
Adenovirus (viral vector) ကသံၣ်ဒိသဒါ

Pfizer – BioNTech
Pfizer ကသံၣ်ဒိသဒါဒီး Moderna တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ mRNA ကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်လီၤ

Moderna
mRNA ကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်လီၤ

Novavax
ဖရိၣ်ထံ(န)အဒ့အတြၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါတဖၣ်

<p>ယကဘၣ်လိၣ်ဆဲးဝဲဒၣ် ဂံၢ်ဒိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါပွဲၤပျၢၣ်လဲၣ်?</p> <p>နဆဲးဝဲဒၣ်ဂံၢ်ဒိၣ်ထံးကသံၣ်ဒိသဒါမ့ၢ်ဝဲပူၤကွၢ် 2 န့ၣ်လီၤဒီး ကသံၣ်အံၤအဒိသဒါန့ၣ်လၢလၢပွဲၤပျၢၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>	<p>ပုၤလၢအသးန့ၣ်အါတက့ၢ် 18 န့ၣ် ဒီးဆူဖီခိၣ် တဖၣ်အဂီၢ်- ကသံၣ်ဒိသဒါ 1 ပျၢၣ်</p> <p>ပုၤလၢအသးန့ၣ် 18 န့ၣ်ဒီးအဖီခိၣ် လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ပျၢၣ်, 1 တပျၢၣ်လၢ Johnson & Johnson, ပိၣ်ထွဲထီၣ် mRNA ကသံၣ်ဒိသဒါ 1 ပျၢၣ်ဖဲအဆဲးဝဲဒၣ်အခိၣ်ထံးတပျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4 န့ၣ်အလီၤခဲ</p>	<p>ပုၤလၢအသးန့ၣ် 6 လါ -4 န့ၣ်- ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ- 3 ပျၢၣ်, 1 တပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 3 န့ၣ်လီၤခဲ, 2 ပျၢၣ် ပူၤကွၢ် 8 န့ၣ်လီၤခဲ</p> <p>အါတက့ၢ်ပုၤလၢအသးန့ၣ် 5 န့ၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ဘျီ, ယံၣ်ဝဲ 3-8 န့ၣ်လၢအဘၣ်စၢၤ</p> <p>ပုၤလၢအသးန့ၣ် 5 န့ၣ်ဒီးအဖီခိၣ် လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 3 ပျၢၣ်, ဆဲးခဲပျၢၣ်တပျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲအခိၣ်ထံးတပျၢၣ်ယံၣ် 3 န့ၣ်ပူၤကွၢ်အလီၤခဲ, ဆဲးသၢပျၢၣ်တပျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲဒၣ်ခဲပျၢၣ်တပျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4 န့ၣ်အလီၤခဲ</p>	<p>ပုၤလၢအသးန့ၣ်အါတက့ၢ် 6 လါဒီးအဖီခိၣ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ပျၢၣ်, အဘၣ်စၢၤယံၣ် 4-8 န့ၣ်</p> <p>ပုၤလၢအသးန့ၣ် 6 န့ၣ်ဒီးအဖီခိၣ် လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 3 ပျၢၣ်, ဆဲးခဲပျၢၣ်တပျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲအခိၣ်ထံးတပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 4 န့ၣ်အလီၤခဲ, ဆဲးသၢပျၢၣ်တပျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲဒၣ်ခဲပျၢၣ်တပျၢၣ်ပူၤကွၢ် 4 န့ၣ်အလီၤခဲ</p>	<p>ပုၤလၢအသးန့ၣ်အါတက့ၢ် 12 န့ၣ်ဒီးဆူဖီခိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ပျၢၣ်, အဘၣ်စၢၤယံၣ် 3-8 န့ၣ်</p> <p>ပုၤလၢအသးန့ၣ် 12 န့ၣ်ဒီးအဖီခိၣ် လၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢ်တဖၣ်အဂီၢ် - ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါ 2 ပျၢၣ်, ဆဲးခဲပျၢၣ်တပျၢၣ်ဖဲဆဲးဝဲအခိၣ်ထံးတပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 3 န့ၣ်အလီၤခဲ</p>
<p>ယကဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအံၤအဂီၢ်ယသးကဘၣ်အိၣ် ပွဲၤန့ၣ်လဲၣ်?</p>	<p>18 န့ၣ် မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်</p>	<p>6 လါ မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်</p>	<p>6 လါ မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်</p>	<p>12 န့ၣ် မ့တမ့ၢ် အဖီခိၣ်</p>
<p>ယကြၢးဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအခါဖဲ လဲၣ်?</p>	<p>ဖဲနဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါအလီၤခဲကတၢ်တပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 2 လါ - 18 န့ၣ်မ့တမ့ၢ်အဖီခိၣ်</p>	<p>ဖဲနဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါအလီၤခဲကတၢ်တပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 5 လါ - အါတက့ၢ်ပုၤလၢအသးန့ၣ် 5 န့ၣ်ဒီးအဖီခိၣ်</p>	<p>ဖဲနဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါအလီၤခဲကတၢ်တပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 5 လါ - အါတက့ၢ်ပုၤလၢအသးန့ၣ် 18 န့ၣ်ဒီးအဖီခိၣ်</p>	<p>ဖဲဆၢကတီၢ်ခါန့ၣ် တၢ်တဟ့ၣ်ခဲအခွဲလၢ ကဆဲးဝဲဒၣ်ကသံၣ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ်ဘါ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>
<p>ပုၤမတၢတဖၣ် ကြၢးဆဲးကသံၣ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ်ဘါခဲ ဘျီတဘျီလဲၣ်?</p>	<p>ပုၤတဂၤလၢလၢ လၢအသးန့ၣ် 18 ဒီးအဖီခိၣ်န့ၣ် ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲလၢ ကဆဲးဝဲဒၣ် mRNA တၢ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ် ဖဲအဆဲးဝဲကသံၣ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ်ဘါအခိၣ် ထံးတပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ်လွၢ်လီၤခဲန့ၣ်လီၤ</p>	<p>(သးန့ၣ် 50+ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအိၣ်ဒီးနီၤခိၣ်ဂံၢ်တြီဆၢစၢ်)- ဆဲးကသံၣ်မၤဆူၣ်ထီၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါအဂီၢ်ဘါအခိၣ်ထံးတပျၢၣ်ဝဲပူၤကွၢ် 4 လါလီၤခဲ</p>		<p>လၢဆၢကတီၢ်ခါန့ၣ်ကတီၢ်ခါ တၢ်တဟ့ၣ်ခဲယံၣ်စီကမိၤ လၢကဆဲးဘူးစထၢၣ်ကသံၣ်ဒိသဒါခဲဘျီတဘျီဘၣ်</p>
<p>ကသံၣ်ဒိသဒါအံၤန့ၣ် တြီဆၢတၢ်ဆါအယၢ်အကလုာ်လီၤဆီလိာ်သးတဖၣ်န့ၣ်.</p>	<p>မ့ၢ်လီၤ. တုၤအခဲအံၤန့ၣ် တၢ်မၤလိယုထံၣ်တဖၣ်ဟ်ဖျါဝဲလၢ ကသံၣ်ဒိသဒါလၢပုၤလၢအသးန့ၣ်အီၤအခဲအံၤန့ၣ် တြီဆၢဝဲ တၢ်ဆါအယၢ်အကလုာ်လီၤဆီလိာ်သးတဖၣ် လၢလဲၤတရံးဝုၤဝီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤပုၤကူၣ်သ့တဖၣ်န့ၣ် ကမၤလိတၢ်ဘၣ်သး တၢ်ဆါအယၢ်အကလုာ်လီၤဆီလိာ်သးအသီတဖၣ် ဆူမၢ်ညါန့ၣ်လီၤ.</p>			

Johnson & Johnson

Pfizer – BioNTech

Moderna

Novavax

ကသံဉ်ဒီသဒါအတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤလၢ တၢ်ကူၤစါယါဘျါအတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်?

74% တၢ်တြီၤဆါလၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ တမံၤလၢလၢ
85% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအနးနးကလဲၣ်
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ
 တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးတၢ်သံတၢ်ပှၢ်

95% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ တမံၤလၢလၢ
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်သံတၢ်ပှၢ်

94% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတမံၤလၢလၢ
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်သံတၢ်ပှၢ်

90% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတမံၤလၢလၢ
100% တၢ်တြီၤဆါလၢ တၢ်သံတၢ်ပှၢ်

တၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်?

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး အဒိနီၣ်ဘဲရၢး(စ)
 (adenovirus)
 အကံၤလၢအထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဃုာ်ဒီး
 တၢ်အသိ, အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး မဲးစ့ၣ်က့ၢ် (messenger
 RNA) (mRNA), အကံၤလၢ
 အထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ,
 အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး မဲးစ့ၣ်က့ၢ် (messenger
 RNA) (mRNA), အကံၤလၢ
 အထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤထီၣ်တၢ်တဖၣ်, ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ,
 အံၤသ့, ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကသံဉ်ဒီသဒါပၣ်ဃုာ်ဒီး စပး(ခ)ကလဲၣ်ကီၢ်ဖရိၣ်ထံ(န)
 (spike glycoprotein) အကံၤ ဃုာ်ဒီး တၢ်အသိ, အံၤသ့,
 ဒီးအံၤသ့ဆါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကူၤစါယါဘျါတၢ်မၤကွၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ် ပှၢ်မတၢ်တဖၣ်ပၣ်ဃုာ်လဲၣ်?

- 3.3% ပှၢ်အ့ၣ်ရၢၣ်
- 9.5% ပှၢ်အမဲရကၢအဒုဒယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 19.4% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အဖြါကၢ အမဲရကၢဖိ
- 45% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)
- 0.2% ပှၢ်ဟၢၣ်ဝါယၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်ကီးဖိအဂၢလၢအိၣ်လၢပစံးဖိး
- 5.6% စၢၤသ့ၣ်အကလုာ်ကလုာ်
- 59% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ

41%လၢပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢကသံဉ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်လၢ
 ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီအပတီၢ် လၢအိၣ်ဒီး
 တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကီၢ်တခါ မ့တမ့ၢ် အါန့ၢ်အန့ၢ်

- 4% ပှၢ်အ့ၣ်ရၢၣ်
- 0.6% ပှၢ်အမဲရကၢအဒုဒယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 10% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အဖြါကၢ အမဲရကၢဖိ
- 26% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)
- 0.2% ပှၢ်ဟၢၣ်ဝါယၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်ကီးဖိအဂၢလၢအိၣ်လၢပစံးဖိး
- 3% စၢၤသ့ၣ်အကလုာ်ကလုာ်
- 82% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ

46.2%ပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢကသံဉ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်လၢ
 ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီအပတီၢ် လၢအိၣ်ဒီး
 တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကီၢ်တခါ. 34.8%
 ပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်တၢ်တဖၣ်ဘိၣ်တလၢ

- 5% ပှၢ်အ့ၣ်ရၢၣ်
- 1% ပှၢ်အမဲရကၢအဒုဒယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 10% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အဖြါကၢ အမဲရကၢဖိ
- 20% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)
- 0.2% ပှၢ်ဟၢၣ်ဝါယၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်ကီးဖိအဂၢလၢအိၣ်လၢပစံးဖိး
- 2.1% စၢၤသ့ၣ်ကလုာ်ဒုၣ်အဂၢ
- 79% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ

22%လၢပှၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ဃုာ်လၢကသံဉ်ကသီတၢ်မၤကွၢ်လၢ
 ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘျီအပတီၢ် အိၣ်ဒီး
 တၢ်ဆါတၢ်အိၣ်သးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တခါ ဒီး
 4% အိၣ်ဒီး တၢ်ဆါတၢ်
 အိၣ်သးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ခါ မ့တမ့ၢ်
 အါန့ၢ်အန့ၢ်

- 75% ပှၢ်ဝါဖိးဖိ
- 12% ပှၢ်သုးဖိ/ပှၢ်အဖြါကၢ အမဲရကၢဖိ
- 7% ပှၢ်အမဲရကၢအဒုဒယါ မ့တမ့ၢ် ပှၢ်အလၢစကၢ်ပှၢ်ထူလံၤဖိ
- 22% ပှၢ်ဟံးစပဲနး/ပှၢ်လဲးထံး(စ) ဖိ (Latinx)

95% လၢပှၢ်ပၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢ
 တၢ်ကူၤစါယါဘျါတၢ်မၤကွၢ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ်
 အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဖးဒိၣ် - တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ် > 65 နံၣ်
 တၢ်ဆါအိၣ်ခံမံၤတဘျီဃီ မ့တမ့ၢ်
 တၢ်အိၣ်မ့မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလီၤတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး
 တၢ်ဘၣ်ဒိလၢ COVID-19 ခဲအံၤခဲအံၤ
 မ့တမ့ၢ်လၢပှၢ်အါဂၢအိၣ်အလီၢ်တပူၤဃီတၢ်အိၣ်သးတ
 ဖၣ်